

ISTORIA ȘI TEORIA SISTEMELOR FILOSOFICE ROMÂNEȘTI (ITSFR)
GAR-UM-2019-XII-3.4-1/ 15.10.2019

Utilitatea proiectului este reflectată în mod eficient mai ales prin prisma obiectivelor urmărite – dar și prin urmărirea modului în care realizarea acestora are un impact asupra filosofiei și culturii românești. La nivel de intenție, cel puțin, implementarea rezultatelor cercetării și evaluarea utilității acesteia pornește de la o analiză și înțelegere a obiectivelor propuse.

Obiectivul general este de a contura o imagine echilibrată și cuprinzătoare asupra cercetărilor românești în domeniul filosofiei sistematic-disciplinare și a celei sistematic-categoriale, cu referințe la toate contribuțiile filosofilor români. Evoluția semnificativă a celorlalte domenii ale cunoașterii – știință, artă etc. – a impus, pe parcursul ultimelor două secole, dezvoltarea filosofiilor de ramură; diversitatea cunoștințelor obținute în toate aceste domenii reclamă o privire unitară asupra ansamblului cunoașterii, motiv pentru care o readucere în atenție a filosofiei sistematice este de maximă importanță. În acest context, **primul obiectiv specific este configurarea preliminară, la nivel tematic și metodologic, a ideii de concepție sistematic-integratoare – așa cum a fost aceasta înțeleasă de filosofilor români – cu ajutorul căreia să se identifice modul în care întregul corp al cunoașterii contribuie la configurarea lumii contemporane și să se justifice necesitatea de a crea noi sisteme filosofice.** Ultra-specializarea adusă cu sine de dezvoltarea științei, artelor și altor domenii, dimpreună cu intensificarea cercetărilor în domeniul filosofiilor de ramură reclamă **un al doilea obiectiv specific: proiectarea, pornind de la rezultatele filosofiei sistematice românești, a unei sistematizări istorico-teoretice a cunoașterii cu ajutorul căreia indivizii, organizațiile sau structurile sociale să beneficieze de o înțelegere adecvată a condițiilor materiale și ideale ale vieții și societății, fapt care contribuie la o mai eficientă și adecvată poziționare a omului în lume și la o mai clară identificare a tendințelor culturale și civilizatorii, precum și a metodelor de îmbunătățire materială și spirituală a vieții omului, la nivel social, economic, organizațional, dar și din alte puncte de vedere.**

Este de o importanță sporită faptul că filosofilor români au avut o înclinație pentru realizarea de sisteme – categoriale sau disciplinare – cel puțin la fel de remarcabilă ca preocuparea pentru elaborarea unor filosofilor de ramură. Adesea, filosofilor români au avut rezultate de avangardă și performanțe aparte în cercetarea filosofică sistematică, sintetizarea acestor contribuții putând reprezenta o acumulare care poate sluji **celui de-al treilea obiectiv specific, respectiv schițarea unor teorii și metode originale utile, pentru actualitate și viitor, dar și pentru elaborarea și operaționalizarea unor noi sisteme filosofice,** scopurile fiind cel puțin următoarele: identificarea unor contribuții și resurse intelectuale cu valoare de patrimoniu spiritual, care pot fi folosite pentru dezvoltarea ulterioară a filosofiei românești și universale; punerea bazelor necesare formării și instruirii unor specialiști în filosofie sistematică disciplinară și/sau categorială care să se poată angaja în dezbateri trans-, multi- și pluri-disciplinare; identificarea unor instrumente folositoare științelor socio-umane, mai cu seamă ca majoritatea filosofilor români interesați de filosofia sistematică au avut pregătire în mai multe domenii conexe; deschiderea unor noi orizonturi de cercetare care să conducă la configurarea de idei și teorii noi, adaptate cerințelor și exigențelor de sistematicitate specifice lumii contemporane.

Studiul preocupărilor orientate pe mai multe direcții ale filosofilor români cu contribuții în filosofia sistematică servește înțelegerii și asimilării ideii că gândirea sistematică aduce cu sine o mai bună întemeiere a tuturor domeniilor cunoașterii, dar și o mai bună gestionare, de către om, a realității contemporane, la nivelurile economic, social, administrativ, civilizațional, al comunicării interculturale și chiar al vieții și practicii cotidiene. În acest context, **al patrulea obiectiv specific ar fi promovarea rezultatelor cercetării și evidențierea felului în care acestea pot avea un aport semnificativ la fundamentarea unor noi metode și tehnici specifice științelor socio-umane.** Realizarea obiectivelor proiectului poate, pe de o parte, furniza fundamentul conceptual necesar unei perspective integrale și integratoare românești asupra problemelor conceptuale și practice ale lumii actuale și contribuie, pe de altă parte, la îndeplinirea unei mai eficiente și mai accelerate racordări a culturii române la evoluția lumii, în ansamblul său.